

משירי אריק איינשטיין

אריק איינשטיין

אריק איינשטיין (3 בינואר 1939 - 26 בנובמבר 2013)

היה זמר, פזמונאי, תסריטאי ושחקן ישראלי.

היה חבר בלהקת הנח"ל ובלהקות רבות אחרות. שיתוף הפעולה שלו עם שלום חנוך ולהקת הצ'רצ'ילים הניב את אלבומי הרוק הראשונים בישראל.

איינשטיין נחשב אחד הזמרים הישראלים החשובים ביותר.

איינשטיין נולד בשם **אריה לייב איינשטיין**, גדל והתחנך בתל אביב. בן יחיד לדבורה ולשחקן תיאטרון "האהל" יעקב איינשטיין. בנעוריו היה חבר בתנועת "השומר הצעיר" וספורטאי באגודת הפועל תל אביב. איינשטיין היה אלוף הארץ לנוער בהדיפת כדור ברזל ואלוף הארץ לנוער ולבוגרים בקפיצה לגובה. כמו כן היה כדורסלן בקבוצת הנוער של הפועל תל אביב. בשנת 1955 שיחק בקבוצת הבוגרים של הפועל תל אביב.

לקראת שירותו הצבאי עודד אותו אביו לנסות להתקבל ללהקה צבאית, אף על פי ששאיפתו הייתה להיות מדריך ספורט (מד"ס). בשל קוצר ראייה לא התקבל איינשטיין לתפקיד זה, ולכן נבחן ללהקת הנח"ל והתקבל ללהקה בתפקיד שחקן. במהלך שירותו הצבאי דבק בו הכינוי "אריק", שבו נודע מאז.

בשנת 1959 השתחרר מהצבא, והצטרף לתאטרון וגם ללהקת הזמר "בצל ירוק". מאז היה שחקן תיאטרון וקולנוע, וכן זמר במגוון של הרכבים מוסיקליים.

בשנת 1969, בעקבות התפתחויות בעולם הזמר בחו"ל ותחילת חדירת מוזיקת הרוק, חיפש גם איינשטיין צליל חדש ו"חשמלי" יותר, דבר שהביא אותו לחפש שותף במועדונים בתל אביב. שם, הכיר את להקת "הצ'רצ'ילים" ואיתם הקליט את מה שנחשב לאלבום הרוק העברי הראשון "פוזי".

איינשטיין וחברו מימי להקת הנח"ל אורי זוהר ריכזו סביבם אמנים רבים שלימים יהפכו ידועים בעצמם. הם קראו לעצמם חבורת לול וביחד יצרו ב-1970 את הסרט "שבלול" ואת תכנית הטלוויזיה הסאטירית "לול".

במאי 1970 יצא לאור הסרט "שבלול", המורכב ממערכונים של חבורת לול לצד שירים. שירים אלו התגבשו לאלבומם המשותף של איינשטיין וחנוך, "שבלול", שיצא באותה שנה. האלבום נחשב לאחד האלבומים המשפיעים ביותר ברוק הישראלי, ובסקרים רבים הוא נבחר כאלבום העברי הטוב בכל הזמנים.

בשנות השבעים עסק איינשטיין בחידוש שירים עבריים שנכתבו ברובם במחצית הראשונה של המאה ה-20. עד אמצע שנות ה-90 הקליט במקביל לאלבומיו המקוריים סדרת אלבומים בשם "ארץ ישראל הישנה והטובה", שבה ביצע שירים אלה - משירי מולדת מימי ראשית היישוב העברי ועד פזמונים "סלונים" משנות ה-50 - בעיבודים מודרניים. לדבריו, לא עשה זאת למען הנצחת השירים, אלא פשוט כי אהב לשיר אותם.

בשנת 1980 הקליט את האלבום "חמוש במשקפיים". יציאת האלבום לוותה בסיבוב הופעות. במהלך ההופעות הייתה הרגשה ברורה אצל חברי הלהקה שליוותה אותו שהוא לא אהב להופיע. המפיק שכנע אותו להמשיך את סיבוב ההופעות עד תום. ב-29 באוגוסט 1981 התקיים המופע אשר חתם את מסע

פזמונאי –	songwriter
תסריטאי –	screenplay writer
הניב, להניב –	to yield
אגודה –	association
אלוף –	champion
הדיפת כדור ברזל –	shot put
עודד, לעודד –	to encourage
שאיפה –	aspiration
קוצר ראייה –	near-sightedness
דבק, לדבוק –	to stick
כינוי –	nickname
הצטרף, להצטרף –	to join
זֶמֶר –	שיר
הרכב –	ensemble
חדירה –	penetration
לימים –	in time
מערכון –	skit
התגבשו, להתגבש –	to form
סקרים –	surveys
במקביל –	in parallel
הנצחה –	perpetuation
חמוש –	armed
תום –	סוף
חתם –	גמר

החמירה, להחמיר – to worsen
מיעט, למעט – to reduce

הופעות זה במועדון בקיסריה, והפך לבסוף גם להופעתו האחרונה של איינשטיין בפני קהל. מאז התרכז איינשטיין בהקלטות בלבד.

באותה שנה עבר איינשטיין תאונת דרכים קשה. ידידתו נהרגה בתאונה, אשתו נפצעה קשה, והוא נפצע וכבדות הראייה שלו הלכה והחמירה. מאז התאונה מיעט איינשטיין להיראות בציבור או להתראיין בתקשורת, אולם המשיך ליצור ולהקליט שירים ישראלים עם אומנים ישראלים רבים.

בשנת 2005 זכה איינשטיין בפרס אקו"ם על מפעל חיים בפזמונאות העברית. ב-2006 קיבל פרס מיוחד על תרומה רבת שנים למוזיקה הישראלית בטקס פרסי עמ"י של ערוץ מוסיקה 24. בשנת 2010 היה איינשטיין האמן המושמע ביותר בתחנות הרדיו בישראל. ב-18 באוקטובר 2011 הוציא איינשטיין את השיר "עכשיו כשאתה כאן",

תרומה – contribution
חטוף – kidnapped

לרגל חזרתו של החייל החטוף גלעד שליט. בפברואר 2012 יצא לאור דואט של איינשטיין ושלמה ארצי לשירו של ארצי "חוזרים הביתה". זהו השיר האחרון שהספיק איינשטיין להקליט בחייו.

ביותר מארבעים שנות הקריירה שלו הקליט איינשטיין כ-500 שירים: עם להקת הנח"ל, בצל ירוק, שלישיית גשר הירקון והחלונות הגבוהים, בכל מיני הפקות, סרטים והצגות, ובלא פחות מ-34 אלבומים, בהם שיתף פעולה עם מיטב היוצרים.

טור – column

בנובמבר 2013 נודע כי איינשטיין יחל לכתוב טור חדש בנושא ספורט ב"מעריב", ומספר שעות לפני מותו סיים לכתוב את הטור הראשון. הטור המלא התפרסם במהדורה מיוחדת לזכרו.

מפרצת – aneurism
אבי העורקים – aorta

ב-26 בנובמבר 2013 בשעות הערב נפטר אריק איינשטיין בתל אביב, כתוצאה ממפרצת באבי העורקים שהתפוצצה.

הוצב, להציב – to stand
לחלוק – to allot

למחרת פטירתו, בשעות הצהריים, הוצב ארונו בכיכר רבין בתל אביב, ונערך לו טקס פרידה. עשרות אלפים מאוהביו באו לחלוק לו כבוד אחרון, בטקס השתתפו מוסיקאים ופוליטיקאים רבים.

הובא למנוחות – was laid to rest
בית עלמין – cemetery

אריק איינשטיין הובא למנוחות בבית העלמין טרומפלדור בתל אביב. בטקס הלוויה ספד לו חברו ומחונתו, הרב אורי זוהר.

מאפייני יצירתו של איינשטיין

הגה, להגות – to pronounce
עיצור – consonant

לאיינשטיין היה קול בריטון. לאורך רוב שנות קריירת הזמרה שלו, וכן בעת ששיחק בתיאטרון, הגה איינשטיין את העיצור ר' כלשוני. רק בסוף שנות התשעים החל להגות את העיצור כגרוני, כמקובל בחברה הישראלית היום.

מעורב, להיות מעורב – to be involved

בשנות הקריירה הראשונות שלו לא כתב איינשטיין את שיריו בעצמו, ובאלבום הסולו הראשון שהוציא לא היה מעורב ביצירה. באלבומיו הבאים כבר היה מעורב יותר ביצירה, והחל לכתוב את המילים לרבים משיריו.

אכזבה – disappointment
נהג – used to

שירים רבים שכתב איינשטיין עוסקים בזיכרונות ילדותו מהעיר תל אביב. מוטיב בולט נוסף בשיריו הוא האכזבה ממצב החברה הישראלית. מנגד נהג איינשטיין לכתוב ולבצע גם שירים אופטימיים. איינשטיין היה חובב ספורט מושבע, ונודע

חובב – enthusiast
מושבע – sworn, habitual

אוהד – fan
ותיק – veteran
נאמן – loyal
מוגדרים – defined

בלט, לבלוט – to stand out
כישרון – talent
חיקוי – impersonation
מבטא, מבטאים – accent

במיוחד כאוהד ותיק ונאמן של הפועל תל אביב, המוזכרת בכמה משיריו הידועים. רבים משיריו של איינשטיין מוגדרים כשירי ילדים, הן באלבומיו לקהל הבוגר יותר והן באלבומים שיועדו באופן ישיר לילדים. איינשטיין הוציא בסך הכל חמישה אלבומים של שירי ילדים.

עוד כנער בלט איינשטיין בכישורו החיקוי שלו. במהלך הקריירה נתן חיקה בעיקר דמויות לאומיות ומבטאים של יוצאי גלויות ודוברי שפות שונות.

משפחה

ב 1963-נישא לאלונה שוחט. מנישואים אלה נולדה בתם הבכורה שירי. ב-1967 התגרשו בני הזוג, וב 1968-שבו ונישאו. בנישואים אלה נולדה ב-1971 בתם השנייה יסמין, שעל שמה נקרא אלבומו של איינשטיין מ 1972-גם נישואים אלה הסתיימו בגירושים ב 1972-ב 2006-נפטרה אלונה מסרטן.

שירי ויסמין, בנותיהם של אלונה ואריק איינשטיין, חזרו בתשובה ביחד עם אמן בסוף שנות השבעים. הן נישאו לשני בניו החוזרים בתשובה של אורי זוהר, אפרים פישל ושלום.

סימה אליהו הייתה בת זוגו השנייה של איינשטיין, במשך כארבעים שנה עד לפטירתו. היא שיחקה לצדו במספר סרטים. לזוג נולדו שני ילדים, אמיר ודינה, והמשפחה מתגוררת בתל אביב.

איינשטיין היה סב לשמונה עשר נכדים וסבא רבא לשישה נינים.

אהבת פועלי בנין

אריק איינשטיין מילים ולחן: נעמי שמר ("אהבה ראשונה", 1965)

לשרוק – to whistle

סולם – ladder

פשע – crime

לפתע – פתאום

לצמוח, צומחת – to grow

פיגומים – scaffolding

איתנה – חזקה

תסרוקת – hairstyle

עקב – heel

שריקה, שריקות – whistle

מנוף – crane

מקשטת, לקשט – to decorate

לטפס, לטפס – to climb

להפנות עורף, תפני עורף – to turn away from

קבלן – contractor

להעיף מבט – to look over

ישליכו, להשליך – to throw away

יום יום קשאת עוברת כאן בתשע

אנו לך שורקים מן הסולם

ותאמיני לנו - זהו פשע

שאת לא עוצרת מעולם

קשאת לוכשת את השמלה האדומה

אז בבניין לפתע צומחת עוד קומה

ולו ידעו הפיגומים לשיר

כי אז שמעו אותם בכל העיר.

את אולי קטנה

אבל כתפנו איתנה,

וכל חיוך שלך אצלנו חג

יש לך פה עניין עם פועלי בנין

שאוהבים אותך עד ראש הגג.

את משגעת פה את כל הנוער

את יפה בכל התסרוקות

קשאת עוברת בעקב גבוה

את שווה סימפוזיה של שריקות

קשמביטים למטה מגובה המנוף

זאת שמקשטת בשבילנו את הנוף

אמרי מלה ונטפס איש איש

מן הקומה העשירית לכביש

את אולי קטנה...

אם גם היום תפני אלינו עורף

אנו נדבר עם הקבלן

ונשבע לו שעד סוף החורף

לא נוכל לגמור את הבנין

אך אם תעיפי הנה מבט אחד קצר

מיד תראי שאנו גומרים אותו מחר

ומן הגג הבנאים שלך

בלב אוהב ישליכו פרח לך.

את אולי קטנה...

אני ואתה

אריק איינשטיין

מילים: אריק איינשטיין

לחן: מיקי גבריאלוב ("בדשא אצל אביגדור", 1971)

אני ואתה נשנה את העולם,

אני ואתה אז יבואו כבר כולם,

אמרו את זה קודם לפני,

לא משנה - אני ואתה נשנה את העולם.

אני ואתה ננסה מהתחלה,

יהיה לנו רע, אין דבר זה לא נורא,

אמרו את זה קודם לפני,

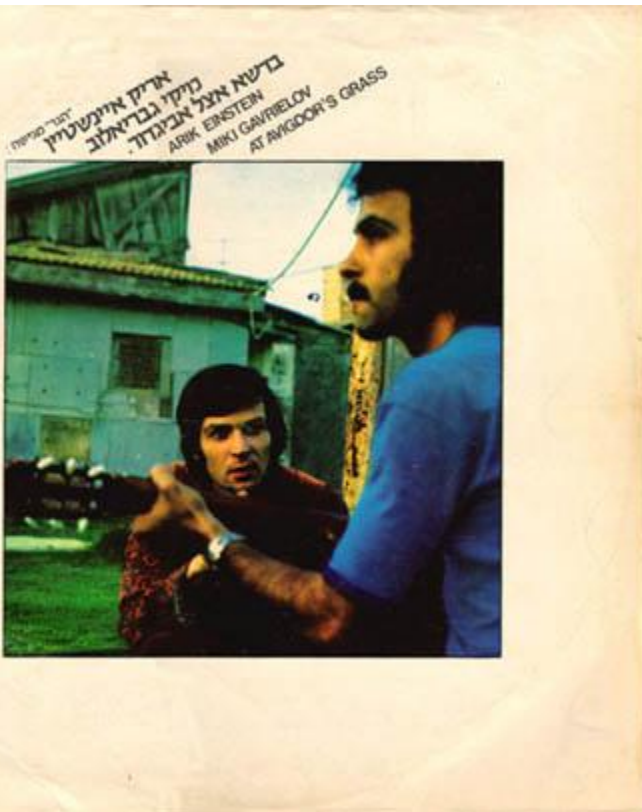
זה לא משנה - אני ואתה נשנה את העולם.

אני ואתה נשנה את העולם,

אני ואתה אז יבואו כבר כולם,

אמרו את זה קודם לפני,

לא משנה - אני ואתה נשנה את העולם.

הוא חזר בתשובה

אריק איינשטיין

מילים: אריק איינשטיין לחן: שם טוב לוי ("פסק זמן", 1984)

הוא חזר בתשובה

הוא לומד עקשיו תורה

ואיתו האישה והילדים

ועברה לה שנה

שום דבר לא השתנה

זו אותה המנגינה והמילים

אבל הלב הוא רוצה הרבה יותר

מספר סיפור אחר וחוזר ואומר

שהלכת לי חבר

זהו שיר אהבה

אהבה עצובה

שאני ואתה תמיד שרים

וחלפה לה עוד שנה

שום דבר לא השתנה

זו אותה המנגינה והמילים

אבל הלב הוא רוצה הרבה יותר

מספר סיפור אחר וחוזר ואומר

שהלכת לי חבר

וחלפה לה עוד שנה

שום דבר לא השתנה

זו אותה המנגינה והמילים

אבל הלב הוא רוצה הרבה יותר

מספר סיפור אחר וחוזר ואומר

שהלכת לי חבר

אבל הלב הוא רוצה הרבה יותר

סיפור אחר

זמר נוגה

החלונות הגבוהים (אריק איינשטיין, ג'וזי כץ, שמוליק קראוס)

מילים: רחל לחן :שמוליק קראוס ("החלונות הגבוהים", 1966)

הַתְּשַׁמַּע קוֹלִי, רְחוֹקִי שְׁלִי,
הַתְּשַׁמַּע קוֹלִי, בְּאֶשֶׁר הֵנָּה –
קוֹל קוֹרָא בְּעֵז, קוֹל בּוֹכָה בְּדַמִּי
וַיַּמְעַל לְזִמְן מַצּוּהָ בְּרָכָה?

תֵּבֵל iz רֶבָה וְדַרְכִּים בָּהּ רַב.
נִפְגָּשׁוֹת לְדֶק, נִפְרָדוֹת לְעֵד.
מִבְקָשׁ אָדָם, אֶךְ כּוֹשְׁלוֹת רִגְלָיו,
לֹא יוֹכֵל לְמַצֵּא אֶת אֶשֶׁר אֲבֵד.

אַחֲרוֹן יָמֵי כָּבֶד קָרוֹב אוֹלִי,
כָּבֶד קָרוֹב הַיּוֹם שֶׁל דְּמָעוֹת פְּרִידָה,
אַחֲפָה לָךְ עַד יִכְבוּ חַיִּי,
כְּחֻכּוֹת רַחֵל לְדוֹדָהּ.

באשר הנך – איפה שאתה
עז – חוזק, כוח
דמי – שקט
מצווה, לצוות – to command

תבל – עולם
לדק – לרגע
לעד – לתמיד
לבקש – לחפש, to search
כושלות – to stumble
אבד, לאבד – what was lost

דמעה – tear
יכבו, לכבות – sh

עוף גוזל

אריק איינשטיין

מילים: אריק איינשטיין לחן: מיקי גבריאלוב ("על גבול האור", 1987)

chick, young bird – גוזל

nest – קן

to spread wings – פרשו כנפיים, לפרוש בנפיים

to part – להפרד

no wonder – מה הפלא

to cut – לתוך, לחתוך

eagle – נשר

be careful!! – גור לך

suffocating – מחניק

throat – גרון

הגוזלים שלי עזבו את הקן

פרשו כנפיים ועפו

ואני ציפור זקנה נשארת בקן
מקווה מאוד שהכל יהיה בסדר.

תמיד ידעתי שיבוא היום

שבו צריך להיפרד

אבל עכשיו זה ככה בא לי פתאום
אז מה הפלא שאני קצת דואג.

עוף גוזל

חתוך את השמיים

טוס לאן שבא לך

רק אל תשכח

יש נשר בשמיים

גור לך.

עכשיו נשארו לבדנו בקן

אבל אנחנו ביחד

חבקי אותי חזק תגיד לי כן

אל תדאגי ביחד כיף להזדקן

עוף גוזל...

אני יודע שככה זה בטבע

וגם אני עזבתי קן

אבל עכשיו כשבא הרגע

אז מחניק קצת בגרון

מחניק קצת בגרון.

עוף גוזל...

עטור מצחך

אריק איינשטיין

מילים: אברהם חלפי לחן: יוני רכטר

("ארץ ישראל הישנה והטובה – חלק ג'", 1977)

עטור מצחך זָהָב שְׁחֹר

אינני זֹכֵר אִם כָּתְבוּ כָּךְ בְּשִׁיר

מצחך מִתְחַרֵּז עִם עֵינַיִם וְאוֹר,

אינני זֹכֵר אִם חָרְזוּ כָּךְ בְּשִׁיר

אֶךְ לְמִי שֶׁתְּהִי

חֲזִיו מְלֵאֵי שִׁיר.

חֲלוּקָה הַרְוִיד צְמֵרִירִי וְרָה.

אֶת בּוֹ מִתְעַטֵּפֶת תְּמִיד לַעֵת לַיִל.

לֹא הֵייתִי רוֹצֶה לְהִיּוֹת לָךְ אַח,

לֹא נָזִיר מִתְפַּלֵּל לְדַמּוּתוֹ שֶׁל מֶלֶאךָ

וְרוֹאֶה חֲלוּמוֹת עֲגוּמִים שֶׁל קִדּוּשָׁה

וְלִמּוּלוֹ אֶת אִשָּׁה...

אֶת אוֹהֶבֶת לְהִיּוֹת

עֲצוּבָה וְשׁוֹתֶקֶת

לְהִקְשִׁיב לְסִיפּוֹר עַל קְרוֹב עַל רְחוֹק

וְאֵנִי, שֶׁלֹּא פֶּעַם אֲבִיט בָּךְ בְּשִׁקֵּט

אֵין קוֹל וּדְבָרִים

שׁוֹכֵחַ הַכֹּל עַל אִדּוּת אֲחֵרִים.

שׁוֹכֵנֶת נִפְשִׁי בֵּין כְּתָלֵי בֵּיתְךָ

וְשְׁבוּיָהּ בֵּין כְּתָלֶיךָ

עטור, לעטר – decorated

מתחרז, להתחרז – to rhyme

חלוק – robe

צמרירי – woolly

מתעטפת, להתעטף - to be wrapped

עגום – עצוב

אודות – about

שבוייה – trapped, imprisoned

מִמֶּנִּי נִפְרֶדֶת

עַתָּה אֲנִי בְּגוֹפִי נִפְרֶד מִמֶּךָ.

פרוש, לפרוש – to be spread out

מרבד – rug

לצעוד - ללכת

footstep – פסיעה

פְּרוּשׁ חֲלוּמֵי כְּמֶרְבֵּד לְרִגְלֶיךָ

צִעְדִּי אֲהוּבָה עַל פְּרָחַיו פְּסִיעוֹתֶיךָ

לְבָשִׁי חֲלוּקֶה הַרְדּוֹד לַעֲתָ לֵיל

עוֹד מַעֲט וְאָבּוֹא אֵלֶיךָ.

עֲטוּר מִצֶּחֶךָ זָהָב שְׁחוּר

יִקְרַב אֶל שִׁפְתֵי כְּהוֹזֵז אֵלַי שִׁיר

אֶז אֲלַחֵשׁ בְּאֶזְנֶיךָ עַד בּוֹקֶר עַד אוֹר

כְּשִׁיכּוֹר ...

עֲטוּר מִצֶּחֶךָ זָהָב שְׁחוּר.

אלחש, ללחוש – to whisper

שיכור - drunk

MODERN HEBREW AT HARVARD, Advanced Intermediate Level, Spring Semester

עיתונאי קטן

אריק איינשטיין

מילים: אריק איינשטיין

לחן: מיקי גבריאלוב ("על גבול האור", 1987)

הם כותבים בעיתונים

מה שהם רוצים

מסרסים מלכלכים

בלי שום רחמים

נכנסים אל המיטות

מציצים מהחורים

ואין מה לעשות

אין פה רחמים

מלבינים את הפנים

פוגעים במשפחה

אם היום היה תורי

אז מחר יהיה תורך

המלך הוא עירום

כולנו ילדים

שרואים לו את הטוסיק

שותקים ולא קמים

אז איך אתה ישן בלי'לה

עיתונאי קטן שלי

איך אתה נרדם

על מה אתה חולם בלי'לה

אחרי שפיכת הדם

איך אתה נרדם

בן אדם, איך אתה נרדם

הם הורגים עם

המילים

משחקים בנשמה

לאן אני שואל

הלכה האהבה

שברו לו את הלב

שברו את הילדה

אז בטח שתהיה פה

תהיה פה מלחמה

אז איך אתה...

הם כותבים בעיתונים

מה שהם רוצים

מסרסים מלכלכים

בלי שום רחמים

נכנסים אל המיטות

מציצים מהחורים

ואין מה לעשות

אין פה רחמים

אז איך אתה...

לסרס – to castrate

ללכלך – to soil, stain

להציץ – to peep

חור – a hole

להלבין פנים של משהו

to humiliate –

לפגוע – to harm

ערום – naked

שפיכת דם –

bloodshed

"כרגיל, אנשים הוציאו דברים מהקשרם וייחסו לי שתקפתי את העיתונות כולה. זה ממש הרגיז אותי, כי לא לזה התכוונתי. יש כל-כך הרבה עיתונאים טובים, ישרים והגונים. ההתייחסות היתה מכוונת לעיתונאים הספציפיים שעסקו ברכילות ובחדירה ברוטלית לפרטיות"

אריק איינשטיין בטורו האישי הראשון והיחיד ב"מעריב" (שנכתב בימיו האחרונים ופורסם יומיים לאחר מותו, 29.11.13)

שיר השיירה

אריק איינשטיין

מילים: עלי מוהר לחן: עממי יוני

("על גבול האור", 1987)

בלשונות רבות מספור דיברנו
וזה את זה כמעט בכלל שלא הכרנו
ומקומות רבים מאוד עזבנו
ורק מקום אחד רצינו ואהבנו
ומקומות רבים מאוד עזבנו
ואל הארץ, אל הארץ באנו.

ונמשכת שיירה

מן המאה שעברה

רחוקים כבר היוצאים

איכרים וחלוצים

שעמלו עבדו בפרה

בלי לראות את סוף הדרך

ועקשיו עוברים אֲנֵחֵנו

לא שקטנו ולא נחנו

לא ימשיכו בלעדינו

זוהי הרפתקת חיינו.

מגטאות ומחנות הגחנו

אל הביצות ואל הישימון הלכנו

מקצות ערב, מרוסיה ופולניה

הדלקנו אור גם בדימונה גם בדגניה.

שיירה – convoy

עמלו, לעמול – לעבוד

בפרה – hard, physical labor

הרפתקה – adventure

הגחנו, להגיע – to emerge

ביצות – swamps

ישימון – desert

מקצות ערב, מרוסיה ופולניה

הדלקנו אור גם בדימונה גם בדגניה.

ונמשכת שירה

מן המאה שעברה

רחוקים כבר היוצאים

אכרים וחלוצים

שעמלו עבדו בפרך

כלי לראות את סוף הדרך

ועכשיו עוברים אנהנו

לא שקטנו ולא נחנו

לא ימשיכו בלעדינו

זוהי הרפתקת חיינו.

ומכל הגליות

ועם כל הבטיות

עם נוצר וארץ קמה

ושפה אשר נרדמה

שוב התחילה מתעוררת

ומדברת ומדברת

מסביב יהום הסער

רב הקושי והצער

אבל יש על מה לשמוח

יש עוד אומץ, יש עוד כח.

איר ישראל צומחת מסביבנו

היא חזקה יותר מכל חסרונותינו

וגם הנגב עוד יהיה פורח

ועוד נדאג שהזקן יהיה שמח.

וגם הנגב עוד יהיה פורח

ועוד נדאג שהזקן יהיה שמח.

מתעוררת – waking up

יהום – to rage

סער – storm

אומץ – bravery

צומחת – growing

חסרונותינו – shortcomings

ומכל הגליות

ועם כל הבטיות

מסביב יהום הסער

רב הקושי והצער

אבל יש על מה לשמוח

יש עוד אומץ, יש עוד כח.

תכול המטפחת

אריק איינשטיין ("ארץ ישראל הישנה והטובה – חלק ג'", 1977)
מילים : יאקוב (קובה) גאליצקי (תרגום) נוסח עברי: אברהם שלונסקי
לחן : יז'י פטרסבורגסקי

מטפחת – kerchief, scarf

לטף – ללטף – caress

רך – softness

לעד – לתמיד

נפרדנו, להפרד – to part

קרטוב – a spec, a bit

גז – to pass, disappear

תמו – נגמרו

דלף – גשם

טהר ותכול המטפחת,

לטף ורה של היד

את אַז אַמרת לי:

לא, לא אשכח עוד

את פגישתנו לעד.

ויהי היום

ואנו נפרדנו פתאם.

תכול המטפחת,

קרטוב של נחת,

גז ועבר החלום.

תמו הקר והדלף,

תכלת ואור מסביב

בקר ושמש

לילה ואלף

אלף כוכבי האביב.

ויהי היום

ואנו נפגשנו פתאם.

תכול המטפחת,

קרטוב של נחת,

ונתגשם החלום.

נתגשם, להתגשם – to

materialize

יש לי אשה שאוהבת אותי

מילים: אריק איינשטיין ושלוש חנוך

לחן: שלום חנוך

יש לי אישה שאוהבת אותי

היא רק שלי

היא מכירה אותי מהתחלה

שלי שלה

היא מוכרחה להיות חכמה -

אמא שלי

ואת השיר אני שר בשבילה

אמא, אמא

את הינקת אותי

את פינקת אותי

את הבאת אותי

אמא, אמא

את פינקת אותי

את הבאת אותי

את

כמה ימים שביליתי איתה

אמא שלי

כמה דמעות שמחיתי איתה

שלי שלה

כמה דברים שגיליתי איתה

אמא שלי

כמה תקוות שתליתי איתה

אמא, אמא

תמיד היית איתי

גם כשהייתי לבדי

תמיד אהיה איתך

אמא שלי

יש לפעמים שאני בצרות

אמא שלי

את מבינה את זה בין השורות

שלי שלך

למה דואגת ולא ישנה

אמא שלי

אך זה שאם לא סומכת על בנה?

אמא, אמא

להניק – to nurse

לפנק – to spoil

לבלות – to have good time, to spend time together

למחות דמעות – to wipe the tears

לגלות – to reveal, to find

לתלות תקוות – to have hopes

להבין בין השורות – to understand between the lines

למה לי לקחת ללב

אריק איינשטיין

מילים: אריק איינשטיין ושלום חנוך
לחן: שלום חנוך

למה לי לקחת ללב
יש לי דברים חדשים בראש
יש לי דמיון שעוזר לפעמים לשכוח

למה לי לקחת ללב
יש לי הרבה לאהוב מראש
יש לי תמיד חברים שעוזרים לשמוח

תן לצעוק, תן ללמוד
תן לצחוק ותן לשמוע
תן לחיות ותן לטעות
תן לעצמך לסלוח
פשוט לאהוב

זה מה שרציתי לכתוב
לך עם זה לאט
ואז תוכל פשוט לרוץ מהתחלה

למה לי לקחת ללב
יש לי דברים חדשים בראש
יש לי דמיון שעוזר לפעמים לשכוח

לטעות – to make mistakes

לסלוח – to forgive

דמיון - imagination

שיר של רנדי ניומן

אריק איינשטיין

מילים ולחן: רנדי ניומן

תרגום: יהונתן גפן

נָשִׁיר פֹּה נָשִׁיר

עַל זְמַן רְחוֹק

כְּשֶׁהָכַל הָיָה יְרוּק

וְאֲנָשִׁים הָיוּ עוֹצְרִים

אוֹמְרִים "שְׁלוֹם לָךְ

תִּשְׁתֶּה סֶפֶל תֵּה אֲמִיתִי

עִם אִשְׁתִּי וְאִיתִי?"

כָּל כֵּךְ יָפָה בְּיוֹם כָּזֶה, יוֹשְׁבִים בְּמֶרְפֶּסֶת

בְּיוֹם קִיץ חֹם בְּכֶפֶר אֶז"ר, יוֹם רַב־יְעִי

נָשִׁיר פֹּה נָשִׁיר

עַל זְמַן רְחוֹק

כְּשֶׁהִכְחוּל הָיָה עֲמוּק

וְהָאִוִּיר הָיָה נָקִי

כּוֹלֵם הָיָה אִיתְךָ

תִּשְׁתֶּה סֶפֶל תֵּה אֲמִיתִי

עִם אִשְׁתִּי וְאִיתִי

כָּל כֵּךְ יָפָה בְּיוֹם כָּזֶה, יוֹשְׁבִים בְּמֶרְפֶּסֶת

בְּיוֹם קִיץ חֹם בְּכֶפֶר אֶז"ר, עֶרֶב יוֹם חֲמִישִׁי

אין לו זמן
אריק איינשטיין
אריק איינשטיין: מילים
יצחק קלפטר: לחן

אין לו זמן לשמוע את המוזיקה בטבע
אין לו זמן לראות את הים והשקיעה
אין לו זמן ללכת לשקוע בקולנוע
תמצאו אותו תמיד בעבודה

על הבוקר כשהוא קם, הוא עיף ולא רגוע
ממהר עם הקפה, והראש בילדים
מנקרת מחשבה כמה קסף הוא מרוויח
וכבד בנשמה, הקרבות הם אבודים

אין לו זמן לשמוע את המוזיקה בטבע

ובערב כשהוא שוב, הוא עיף ולא רגוע
מחבק את האישה, מנשק לילדים
שוב עולה המחשבה כמה קסף הוא מרוויח
וכבד בנשמה, הקרבות הם אבודים

אין לו זמן לשמוע את המוזיקה בטבע

ובלילה במיטה, הוא עיף ולא רגוע
מתהפך מצד אל צד, והראש בילדים
כל הזמן המחשבה כמה קסף הוא מרוויח
וכבד בנשמה, הקרבות הם אבודים

שקיעה – sun set

לשקוע – to sink

רגוע – calm

מנקרת מחשבה – a thought is pecking in his mind

להרוויח – to earn, to gain

כבד – heavy

קרב – battle

אבוד – lost

להתהפך - to turn from side to side

כמה טוב שבאת הביתה

אריק איינשטיין

מילים: יענקל'ה רוטבליט

לחן: שלום חנוך

כמה טוב שבאת הביתה
כמה טוב לראות אותך שוב
ספר מה נשמע, ספר
ספר איך ה'יה
ולמה לא שלחת גליה?

כמה טוב שבאת הביתה
קצת רזה, אך מה זה חשוב
עשית חיים, עשית דברים
ראית קצת צבעים אחרים.

אך כמה נשטוב אתה כאן
כמה נשטוב אתה כבר כאן
כמה נשזה טוב, טוב.

כמה טוב שבאת הביתה
בית זה אומר כבר הכל
ה'יה לך חם, ה'יה
ה'יה לך קר
אתה עכשיו יותר מאושר
כבר יותר מאושר.

אז כמה טוב שבאת הביתה
כאילו נשיצאת, יצאת רק אתמול
הכל פה נשאר אותו הדבר
אתה עכשיו יותר מבוגר
כן, יותר מבוגר

אך כמה שטוב...

כמה טוב שבאת הביתה
באמת, חשבת עלי
כמה טוב שבאת
שבאת הביתה
כמה טוב שבאת אלי
כן, שבאת אלי.

גיטרה וכינור

שלום חנוך

שלום חנוך: מילים ולחן

בדירה קטנה, חשוכה מעט...
לא רחוק מכאן, בסמטה בצד
גר בחור אחד עם אישה אחת
חיים מכל הבא ליד
נישאים הם סחור וסחור
הוא גיטרה, היא כינור

מחליפים מיתר קשהחורף בא
היא תולה מבט, הוא שוקע בה
ואחר כך יד, נגיעה קלה
נשיקה באויר הוא שולח לה
מסתלקת סחור וסחור
כמו גיטרה וכינור
הוא על זמן והיא על אור

בלילות שישי, במוצאי שבת
אוהבים הרבה, מדברים מעט
מנגנים דואט ובבת אחת
הצלילים עולים והלב נרעד
נישאים הם סחור וסחור
הוא גיטרה היא כינור

קשהקוץ בא הם פורשים כנף
בעקבות חלום שחלמו בסתיו

והם לא אמרו אם הם יחזרו
מהרי נפאל, מערבות פרו
נודדים שם סחור וסחור
הוא על זמן והיא על אור
עם גיטרה וכינור

בדירה קטנה, חשוכה מעט
לא רחוק מכאן בסמטה בצד
גר בחור אחד עם אישה אחת

סימטה – alley
להינשא – to marry
סחור וסחור – around and around
מיתר – a cord
מבט – a look
לשקוע – to sink
להסתלסל – to curl
צליל – sound, note
נרעד – tremble
לפרוש כנף – to spread the wings
בעקבות – in the tracks of
ערבה – prairie
נודד – wanderer